Mājas Draugs

5. GADS MAIJS, 1954 5./49./NR.

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

Ansis Bērziņš - Mēs dzīvojam gaismā (1.Jāņa 1,7)

MĀC. J. STRAUTNIEKS

DIEVA UGUNSKURS

JĻR parasts, ka apcer cilvēku darbus, viņu iekārtojumus un izkārtojumus, institūcijas, kuŗām pamatus ir licis cilvēks, un notiekot tām savā laikā un vietā, bieži vien ir labi, ka tā darām. Arī ģimenes dienas atzīmēšana ir cilvēku iekārtojums, pie tam samērā jauns, bet - neaizmirsīsim! - ģimene pati ir Dieva iestādījums un no laiku sākuma, kad Dievs cilvēku sauca dzīvē.

Radīšanas stāstam seko Dieva atzinums: "Nav labi cilvēkam būt vienam!" Tur cilvēku cilts rīta ausmā Dieva svētību saņem ģimene, ne cilvēks savā vienpatībā, kam nevar būt vēstures, kas dzīvodams vienīgi pats sev, nevar no sevis atraisīties, kas, sastingdams izolētībā, nav un nespēj būt Dieva gribas pildītājs pasaulē.

Dievs mūs tā ir radījis, ka mums ir vajadzīgs partners, kāds otrs "Tu" - vispirms Dievā, kam gan nekad neesam līdzvērtīgi partneri, bet pēc tam ģimenē, draudzē, arī tautā un cilvēcē. Dievs mūs ir ielicis ģimenē; ģimenes loks šķiet mums pašparsevi saprotamība, bet ja tā vairs pasaulē nebūtu - kāda anarchija tad ieviestos zemes virsū! Mēs tādēļ zinām, ka ģimene mums ir Dieva labās gribas un Viņa žēlastības dāvana; saukdams mūs pasaulē, Viņš mūs nesauc ārpus ģimenes. Ir dziļi nozīmīgs jau konstatējums radīšanas notikumā: otrais cilvēks, sieviete, netop radīts no svešas matērijas, vielu viņai Dievs ņem no pirmā cilvēka - tā, ar kuŗu kopīgi būs jānoiet savs mūžs jaunajam Dieva radījumam. - Tātad mēs esam vienas būtības, radīti viens otram, esam radīti mīlet viens otru; un kur lai mēs vispirms mācāmies mīlestību, ja ne savā ģimenē?

Šai patiesībai nekā nevar pielikt, ne atņemt arī tās daudzās izirušās ģimenes, kas ir tikai liecība tumsas spēku cīņai pret mīlestību, pret Dievu. Kur mēs savu partneru nesaņemam no Dieva (kā Ādams Ievu Edenes dārzā), kur savā vistuvākajā neredzam kādu Dieva domu, kas prasās realizēties šinī cilvēkā, kur paši neesam gatavi gribēt Dieva gribu sadzīvē ar savu tuvāko, tur vislabākā Dieva dāvana mums veltīgi piedāvāta, jo neviens nevar nevienam nekā dāvināt, kur apdāvināmais dāvanu nepieņem vai neprot cienīt. Kas tur ko brīnīties, ka cilvēka egoisms samaitā arī šo Dieva dāvanu, dāvanu, kas ir vienreizīga un neatkārtojama, tāpat kā tāda ir mūsu dzīve, kuŗā izšķiras, vai mēs esam pieņēmuši vai noraidījuši roku, kuŗu Dievs mums ir izstiepis.

Neatkarīgi no tā, ģimene ir un paliek cilvēces celtnes stūŗa akmens; ģimene ir katras tālākas kopības, arī valsts pirmšūna. Kārtības faktoru, aizsprostu pret chaosa spēkiem - valsti Dievs ceļ, celdams un svētīdams ģimeni. Šo ģimenes nozīmi ir izpratuši arī tie totalitārie režīmi, kas bija vai ir vēl šodien vēstures skatuvē. Viņu cenšanās tādēļ vienmēr ir bijusi dabūt varu pār ģimeni, pakļaut un kalpināt to saviem mērķiem, iznīcināt to kā dievišķās kārtības iestādījumu, kam diametrāli pretēji ievirzīti viņu mērķi un nolūki. Bet velti. Nesen Hanoveras bīskaps Dr. H. Lilje, runādams par vācu ģimenes likteņiem aizgājušajos ārkārtīgo piemeklējumu gados, ir varējis konstatēt, ka nevērojot ilgos posta gadus, ģimene ir izrādījusies par stiprāko saiti, kāda iedomājama, kaut gan diktātūras režīms, kaŗš un pēcgalā tautas izklīdināšana ilgstoši darījusi iespējamo, lai šo saiti ārdītu. "Mūsu ģimene gan ir bijusi pakļauta nesalīdzināmiem pārbaudījumiem, bet viņa tos ir izturējusi daudz lielākā mērā nekā mēs jebkuŗš bijām iedomājušies" - ir Liljes apliecinājums.

Kāds tad varētu būt mūsu liecinājums ģimenes dienā? Arī mūsu ģimeni ļaunas varas ir centušās iznīcināt, un cik daudzkārt - ar terroru, slepkavībām un deportācijām tas viņām ir izdevies. Un tomēr mēs vēl dzīvojam, Dievs ir ļāvis mums nest tālāk savu dzīvi, un nav arī izklīduši gluži visi ap mums, kas bija un ir mīļi. Daža ģimene pat ir brīnišķīgi saglabājusies, jo tikusi apbrīnojami vadīta un pasargāta; citur, augot jaunajiem un sastopoties aizmaldinātajiem, daža saite ir sieta no jauna - un Dieva ugunskurs var degt tālāk.

Luters, kas Dieva iestādījumos, Radītāja noliktajos kārtības likumos laulību un ģimeni min pirmajā vietā, ģimenē grib redzēt norisināmies ievingrināšanos ticībā un paklausībā. Arī mēs jūtam, ka šīs divas lietas var kļūt - un tām jākļūst! - par mūsu dzīves pamatelementu, kam neatņemama vieta ir ikvienā ģimenē. Ticība un paklausība nav tikumi, kas kopjami tikai svētdienās; vēl vairāk, tiem jākļūst mūsu vadītājiem ikdienā, teiksim pavisam vienkārši - mājā ģimenē un darba vietā, kur peināms savu dienišķo maizīti. Luters šinī ziņā skatās pavisam tieši un bez illūzijām: cilvēks nedzīvo svēto izlasē, bet viņam ir jāpastāv un sava pastāvēšana jāattaisno taisni tajā vietā, kuŗā Dievs viņu ir ielicis. Attiecīnot šo vārdu uz ģimenes dzīvi, varam teikt, ka ja tajā cilvēks neiztur pārbaudi, tad visas citas mūsu pārbaudes vietas, lai arī cik pacildinoši un pat heroiski mēs tajās sevi atestētu, nepavisam nevar pārliecināt par to, ka šinīs izdarībās mēs būtu bijuši tie, kas īstenībā esam - jo mūsu pēdējā čaula neatklājas nekur citur tik īsti, kā vienīgi ģimenes dzīvē. Tāpēc šī kapitulācija ikdienas lietās, mūsu mīlestības un iecietības trūkums ģimenē bieži ir ļaunāki nekā, atsevišķi ņemot, daža skaļa traģēdija. Ģimene tačū nav tādēļ, lai tajā mēs praktizētu to, ko saucam par savām tiesībām; te izšķiras, vai mums ir vai nav klusā īpašība - derēt un darboties citu labā. Un šī īpašība nokalst un savīst, ja savu dzīvi neapaugļojam, kā Luters aicina, ar ticību un paklausību - paklausību pret Dievu un cilvēkiem.

Bet paklausība Dievam ir mūsu ģimenēs arī jāmāca, dodot to tālāk nākošām audzēm. Lai cik aizņemti darbā tēvs un māte, Dievu lūgt, Kristus vārdu atgādināt un ar savas dzīves labo paraugu savus bērnus mācīt - to nedrīkst atteikties neviena māte. Ģimene, kur nelūdz Dievu, ir tukša ģimene, un vecāki, kas neaudzina savus bērnus Dievam, audzina tos samaitāšanai. Tur netop vairs uzmanīts Dieva degtais ugunskurs, tur Dieva iestādījumu, kas dots mums par svētību, nekopj un necienī, un tur trūkst arī pateicības par mūsu pašu un mūsu mīļo izglābšanu vēl tikko pārdzīvotajā briesmu laikā.

Tādēļ mūsu atbilde un liecinājums lai šodien un rīt ir - pateicības, goda un slavas došana Dievam par visu žēlastību, ko viņš ar cilvēkiem aizkurto ugunskuru no laiku sākuma ir parādījis. Lai pateicamies par visiem saviem mīļajiem - kā par tiem, kuŗu vairs nav, tā par tiem, kas mums nezināmi, un beidzot par tiem, kas ir mūsu dzīves līdzgaitnieki, un kuŗiem Dieva vārdā esam mīlestību, un lēnprātību, un panesību, un visu citu kristīgo tikumu apliecināšanu parādā. Vai neredzam, ka topam mīlēti, ka savukārt ir cilvēki, kas gaida uz mūsu mīlestību, un ka ar šo Dieva dāvanu jau zemes virsū mums tiek sagatavots ceļš kļūt par Dieva bērniem. Viņa, mūsu Kunga, ģimenes īstajiem locekļiem? Lai par to ir slavēts mūžīgais Dievs, un lai mūsu teikšanai un slavēšanai - kamēr vēl nav par vēlu - pa pēdām seko mūsu mīlestība, jo Dieva ugunskuram vajadzīgs vēl gaišāk uzliesmot, lai sasildītu auksto, Dievam naidīgo pasauli!

MĀC. A. VEINBERGS

Mātes lūgšana

Mateja ev. 15, 21-28

STĀSTĀ par kananiešu sievu mēs allaž mēdzam aizmirst, ka te ir brīnišķīgs piemērs par kādas mātes lūgšanu, likdami uzsvaru uz Jēzus dīvaino, noraidošo izturēšanos. Kāpēc Jēzus neatbildēja? Kāpēc Viņš atbildēja negātīvi: man ir citi uzdevumi, citi ļaudis? Vai Viņš tiešām gribēja pārbaudīt kananietes ticību? Jeb tāpēc, ka viņa bija svešniece? Arī mēs esam svešnieki, un daudzejādā ziņā, arī tādā ziņā, ka mēs esam tālu no Jēzus, laika ziņā, telpas ziņā, un diezin kā ir ar mūsu sirdīm. Bet mūsu lūgšanas, īstas, neatlaidīgas lūgšanas var tikt paklausītas, kā Jēzus paklausīja šīs svešnieces lūgšanu.

Kāda māte lūdz par savu bērnu.

Kas ir lielākais, ko kāda māte var darīt sava bērna labā?

Mātes! Saliekiet rokas, sakoncentrējiet visus savus dvēseles spēkus un lūdziet par katru dzīvu būtni, kas bērna vārdu nes.

Ieklausieties tās mātes lūgšanā. Ja arī viņa saka - "apžēlojies par mani," viņa nelūdz par sevi. Viņas dzīvība ir viņas bērna dzīvība. Viņa domā par savu bērnu, kad viņa saka: - "Kungs, palīdzi man!"

Mācekļu sirdis šī māte ir aizkustinājusi. Tie ir viņas pusē. "Atlaid to, jo viņa brēc mums pakaļ." Jēzus noraidīšana viņu neatbaida. Viņa neatkāpjas savā lūgšanā.

Cik tālu viņa bija nākusi? Turpat Tīras-Foinikijas robežās, bet varbūt tomēr tālu? Mūsu tēviem, mātēm arī ceļi nav bijuši par tāliem, darbi par smagiem bērna dēļ. Vai meita mājās saprata, kādu upuri māte viņas labā nesa? Vai bērni vispār spēj novērtēt tēva, mātes mīlestību?

Plūdonis nav cēlis pieminekli tikai censonim savā "Atraitnes dēlā," bet arī viņa mātei. Velti mēs mēģinām dažreiz savu pienākumu pret savu tēvu, māti izpildīt, uzliekot pieminekli uz viņu kapiem. Taču kādu citu pieminekli Dievs mūs grib redzēt ceļam: pieminekli mūsu dzīvē. Mūsu pašu bērnu audzināšanā dzīvā ticībā, cieņā pret ceturto bausli mūsu ģimenes, tautas un sabiedriskā dzīvē. Cienīsim savus tēvus un vecos tēvus! Pieminekli savam kaut kur dzimtenes smiltīs dusošajam sencim mēs varam celt arī cienīgā, kristīgā bērnu audzināšanas darbā mūsu latviešu ģimenēs tālu plašā pasaulē.

Mēs dažreiz sevi mierinām: mēs darām, kas mūsu spēkos, lai mūsu bērni izaugtu krietni, vērtīgi ģimenes, draudzes un sabiedrības locekļi. Mēs paļaujamies uz saviem spēkiem un ticam saviem labajiem nodomiem.

Mātei ir liela dabīga vara ietekmēt savu bērnu uz labu. Tomēr - vairāk par visu viņai ir jābūt Dieva lūdzējai. Bērnam vajadzīga lielāka autoritāte par tēva, mātes autoritāti. Tēvam un mātei, viņiem abiem jāiet pašiem pie Dieva, lai varētu savu bērnu vest pie Dieva. Mums vajag visiem kopā kāda spēka avota, kad pagurstam un apstājamies neziņā. Nepietiek ar mūsu spēkiem un gudrību, ejot šai pasaulē šauro ceļu, kas uz svētību ved.

Prof. K. Kundziņš savā grāmatā Laiki un likteņi jautā, kāpēc mums esot tik maz labu mācītāju? Vai nav kādreiz jājautā arī - kāpēc mums tik maz labu tēvu, māšu? Ir taču tik daudz ģimeņu, kas cīnās ar smagām problēmām! Kādēļ? Tādēļ, ka tēvi un mātes nav diezgan Dievu lūguši un nav mācījuši bērnam Dievu lūgt.

Tik vien mums ir labu tēvu, māšu, cik no tiem Dievu lūdz!

"Tava ticība ļe liela." Tā bija Jēzus atzinība lūdzējai mātei. Viņas mīlestības dziļumu Viņš bija mērojis pēc viņas ticības lieluma.

Labās mātes ir ticīgās mātes.

Kāda salda alga tā ir mātei, ja ir kāds, kas viņu uzrunā, jeb kautrēdamies to vārdos izteikt, klusi domās auklē vārdus: mīļā, labā māte!

Vecā derība tēlo kādas mātes traģediju. Ķēniņa Dāvida laikā izdoti ienaidniekiem un nonāvēti Zaula divi dēli. Viņu māte Ricpa sargā viņu līķus kailā kalnā dienām, naktīm no plēsīgiem zvēriem un putniem, kamēr vien pašai pietiek spēka.

Jaunā derībā arī ir kāda māte, kurai nebija spēka nelaimi novērst. Bet viņa sastapās ar Jēzu pie savas pilsētas Naines vārtiem, un kas nebija viņas spēkos, to panāca Dieva spēks Jēzū Kristū.

Pateiksimies Dievam par savām mātēm, tēviem, bērniem, brāļiem, māsām. Lūgsim, lai Dievs viņus pasargā. Mātes lūgšanu par bērnu Dievs paklausīja. Viņš paklausīs arī bērna lūgšanu par saviem vecākiem.

ARTURS PRIEDĪTIS

Bībeles simbolika

IV

VECĀS derības simbolika daudzās vietās tērpta arī ļoti daiļā, poētiskā formā. Piemēram, psalmos, kas ir īsta dzeja, ir daudz simbolikas un dziļas, dedzīgas mistikas. Arī mūsu Dziesmu grāmatā vēl lielā mērā uzglabājies šis skaistais, simboliskais ietērps. Un ko lai mēs sakām par Rutas grāmatu un Zalamana augsto dziesmu? Ja šīs divas tik dzejiskās grāmatas ievietotas Bībelē, tad tas liecina, ka arī tās tulkojamas un saprotamas simboliski.

Pēc asinsstraumēm, kas pārpludina tik daudzas Bībeles lappuses, ir tik patīkami pakavēties pie aizkustinošā stāsta par Rutu, jauno moabieti, kuŗā Dievs piepildījis tos vienkāršos un cēlos tikumus, kādus mēs godājam viņas pēctecē Marijā, Jēzus mātē. Šis stāsts ir īsta austrumu pērle. Daudzi gleznotāji mēģinājuši šī stāsta burvību atveidot, un Viktors Igō, šo pastorāli atdzejodams, savos pantos mēģina ietvert arī atspirdzinošu nakts dzestrumu, smaržīgas vēsmas un visu Palestīnas dabas burvību, tajā pašā laikā piešķirdams spirituālu nozīmi katram apdzejotam, šķietami ārišķīgam apstāklim. Tādā kārtā viņš ir mēģinājis atdarināt nevien šī stāsta poēziju, bet arī tā simboliskos saturu. Un Rutas grāmata ir pilna mistiskiem simboliem. No Rutas laulības sākās tā "Jeses saknīte", kas vēlāk izaug par ģeneāloģisku koku, spoža augļa nesēja. Šī ideja devusi dekorātīvu vielu daudziem kristīgu katedrāļu skulptoriem un gleznotājiem. Boasa dēla dēls bija Izajs jeb Jese, ķēniņa Dāvida tēvs. Ārzemniece, moabiete, kuŗas mīlestība to atveda uz Betlemi, kļuva Marijas un reizē ar to Jēzus senmāte. Ar to vien pietiek, lai mēs šinī stāstā meklētu vairāk nekā tikai vēsturisku faktu un morāli. Bet Rutas grāmatā slēpjas vēl vairāk simbolisma. Tas atklājas, kad atšifrējam, ka Elimeleks nozīmē "mans Dievs un ķēniņš." Viņa abi dēli saucas "šaubība" un "neveiksme" resp. "vājība". Tie abi mirst jaunībā. Naemija (Naomi) nozīmē "mierinājums", Arpa (Orpa), kas gan aicināta augstākai eksistenceī, bet vājības dēļ atsakās, ir "kronēta". Ruta, kuŗa sasniedz sava spirituālā ceļojuma mērķi, saucas "piepildītā".

Un Ruta tiešām ir "piepildīta", viņa pārplūst no mīlestības. Viņa ir piepildīta ar mīlestību un piepildīta ar Dievu un Dievs viņu ir piepildījis ar savu žēlastību. Viss, ko Ruta savā pašaizliedzībā atdod, tiek kompensēts. Un tā nu šis stāsts par Rutu top stāsts par dvēseli, kas aicināta kontemplatīvai dzīvei. Tai jāatsakās no pasaules pievilcības un jāveltījas mīlestībai un labdarībai, bet beigās tā saņem gandarījumu un tiek piepildīta arī ar prieku, kas dziļāks un lielāks par visiem pasaulīgiem priekiem.

Vēl lielāks iztēles spēks raksturo Zalamana augsto dziesmu, kas jau kopš paaudžu paaudzēm apburusi lasītāju sirdis. Tā gan piedēvēta Zalamanam, bet īstenībā sarakstīta kādus 300 gadus vēlāk. Pēc satura tā ir īsta, tīra un vienkārša mīlestības dzeja. Sulamīte, daiļa meitene, tumša kā Kedara teltis, ir aizvesta ķēniņa dzīvokļos, bet viņa paliek mīlestībā uzticīga savam iecerētam, kuŗš mājo tuksnesī, kur skraida meža gaceles un brieži. Tur, starp anemonēm, tas gana savu ganāmpulku. No sirds uz sirdi abi mīlētāji dzejiskā valodā sarunājās, un šinī dialogā atkal plūst nakts vēsmas un dveš visas austrumu smaržas. Kādu nakti Sulamīte guļ, bet viņas sirds ir nomodā. Viņa dzird sava iemīļotā balsi: "Atver, mana māsa, mana draudzene, mana dūja." Viņa atslēdz durvis ar mirrā iesmaržinātiem pirkstiem, bet ārpusē un arī dārzā neviena nav. Sargi to iestumj atpakaļ haremā, bet Sulamīte žēlojas: "Es jums piekodinu, Jeruzalemes meitas, kad jūs atrodat manu mīļo, tad sakiet tam, ka esmu sasirgusi no mīlestības." Beidzot jauneklis sūdzas ķēniņam un izsaucas: "Tev ir 60 ķēniņienes un 80 liekas sievas un jaunavas bez skaita. Bet man mana dūja, mana sirdsskaidrā, ir vienīgā." Ķēniņš augstsirdīgi atvēl Sulamītei iet. Viņa dodas tuksnesī, balstīdamās uz sava iemīļotā pleciem, un priecīgu sirdi atstāj aiz sevis visas pils greznības.

Vai šī dziesma, kā daži domā, sarakstīta par vienu no Tiras ķēniņa Hirama meitām, kas ieradās Zalamana haremā? Vai tādā gadījumā mistiskais simbolisms nav tai vēlāk tikai piedēvēts? Vai varbūt tā sarakstīta tikpat karstā mīlestībā uz Ļievu kā Dāvida 45. dziesma, kuŗai ļoti radniecīgs saturs? Augstā dziesma nebūtu Bībelē, ja tā nebūtu simboliski tulkojama. Ja visas Bībelē ievietotās grāmatas ir inspirētas, tad ir absurdi apgalvot, ka augstā dziesma ir tikai pasaulīgs mīlestības dzejolis.

Austrumi labprāt mīl dziļdomīgi rotaļāties ar idejām. Sulamītes vārds nozīmē "pilnīgā". Vai te nav domāts Izraels, kam būtu jāatteicas no monarchijas un jāatgriežas tuksnesī, lai atgūtu apziņu par savu misiju? Kaut arī tas ir simbolisks iztulkojums, es nedomāju, ka tas ir pareizs. Mīlestībai didaktiski mērķi ir sveši, un augsto dziesmu nepārprotami rakstījis cilvēks, kam sirds pilna mīlestības: "Mīlestība ir stipra kā nāve, un viņas liesmas ir degošas liesmas, Dieva liesmas" (Augstā dziesma 8,6). Pēc manām domām, te atkal tēlota uzticīga un uzticama dvēsele, kas atsakās no pasaulīgām bagātībām, lai apvienotos ar to, "kas ir mīlīgs un daiļš kā avots dārzā un kā dzīvo ūdeņu versme", proti, ar Dievu.

Mēs varētu šaubīties par tādu iztulkojumu, ja šis būtu vienīgais tamlīdzīgais piemērs. Bet tas, kuŗš pazīst austrumu reliģisko literātūru, var apliecināt, ka līdzīgi tam, kā neskaitāmos arabu, persu, ēģiptiešu, indiešu reliģiskos daiļdarbos (dzejoļos, pasakās, tēlojumos) dvēseles apskurbums ar Sv. Garu salīdzināts un apdziedāts kā "vīna skurbums", tā arī mīlestība dvēseles un Dieva starpā visbiežāk tēlota miesīgas mīlestības terminos. Ja jāmeklē pasaulīgs salīdzinājums mīlestības apgarotai reliģiskai ekstazei, tad labāku salīdzinājumu par mīlestības ekstazi nav iespējams atrast. Interesanti konstatēt, ka par šo faktu brīnas tikai tie, kam karsta Dieva mīlestība sveša. Turpretīm tie kristīgie mistiķi, kas paši bijuši šādas mīlestības pārņemti, nekad ne mirkli nav šaubījušies augstās dziesmas teksta izpratnē. Tāpēc nemaz nav jāķeras pie piemēriem no persu sufisma vai indiešu bhakti literātūras. Arī kristīgajā literātūrā nav svešs nedz "vīna skurbums", nedz "debesu kāzas". Ekstatiķe sv. Tereze no Avilas, kuŗai gan neviens nevarēs pārmest vēsa, kritiska saprāta trūkumu, no Vecās derības grāmatām,

blakus psalmiem, visvairāk iemīļojusi augsto dziesmu,to bieži lasījusi un sarakstījusi par to arī komentārus. Katalaņu mistiķis, mocekļa nāvē mirušais Ramons Lulls sarakstījis "grāmatu par mīletāju un mīlamo" (Libre d'Amic e Amat), kas ir saruna starp Dievu un dvēseli, un kurā izpaužas cilvēka karstā vēlēšanās mīlestībā saplūst ar Radītāju. No daudzajiem kristīgajiem mistiķiem vēl varam pieminēt sv. Bernardu, kurš daudzos komentāros salīdzinājis Pestītāju ar skaistu, jaunības spēka pilnu mīletāju, kurš nāk atbrīvot daiļo gūstekni dvēseli.

Vai pēc visa tā jābrīnas, ka žīdi, kas ir ļoti karnala tauta, ķērusies pie tiem pašiem salīdzinājumiem? Nepārprotamus pierādījumus sniedz pati Bībele daudzās citās vietās. Blakus 45. psalmam it īpaši jāaizrāda uz pravieti Hozeju, kurš runā par mīlestību Dieva un cilvēka starpā miesīgos terminos (Izraeļa tauta ir Jahves saderētā līgava, Dievs to karsti mīl, bet tās neuzticība to sāpina u.t.t.). Arī laulības pārkāpšanas simbols Bībelē atrodams ļoti daudzās vietās.

PROF. EDM. ŠMITS

KRISTIEŠA NOSTĀJA PRET MARKSISTISKO KOMŪNISMU

(Beigas)

RUNĀJOT par iespējām cīnīties pret šo Antikrista veidu, kas saucas par marksistisko komūnismu, pārstaigāsim vēl īsumā četrus pieminētos laukus, kur tas darbojas.

1. Mēs zinām, ka komūnisma saimnieciskie cēloņi ir mantkārība, netaisnība, nekautrīga darba ļaužu izmantošana, nabadzība, bads,kaŗš. Mēs zinām, ka lai pasargātos no turpmākām katastrofām un bada, un lai dotu masām ilgstošu labklājību, visa pasaules saimnieciskā dzīve ir jāpārkārto. Mums jāmeklē veidi kā pateikt bagātajam: "Žēlo nabadziņu, nedari pāri, palīdzi mazākajam, Kristus ir apspiesto pusē;" no otras puses mums jāsaka arī nabadzīgākajiem: "Neskaudi, nenīsti bagāto, tas nav labi, tas tam Kungam nepatīk, tas posta citus un arī tevi pašu!" Baznīcai resp. mācītājam ir pienākums kauninât tās šķiras, kas sava šaurā šķiru egoisma dēļ posta vispārējo labklājību (kā piem. nesen vēl Savienoto Valstu ārstu apvienība noraidīja slimību aprūpības likumu, kaut gan tādi jau sèn pastāv Eiropas valstīs; tāds ļoti labā izstrādājumā bija arī Latvijā un atnesa mums daudz laba. Acīm redzot noraidīšanas motīvi bija šķiras mantkārība). Ja kristīgā baznīca būs stipra, tad tā varēs ietekmēt arī saimniecisko dzīvi un novērst daudz netaisnības, ļaunuma, naida. Tā varētu morāliski ietekmēt arī streika kustības, runājot uz abu pusu sirdzapziņu, saucot pie atbildības, rādot uz naida un sabrukuma briesmām. Ir ļoti daudz nopietnu saimniecisku speciālistu šajā zemē, kas nākuši pie atziņas, ka pati saimnieciskā dzīve ir "jākristianizē."

2. Runājot par polītisko cīņu pret komūnismu, vispirms jāpatur acīs, ka Baznīcas spredikis un polītiska propogandas runa ir divas pavisam šķirtas lietas. Ja kāda mācītāja svētruna sāk skanēt tāpat kā žurnālista ievadraksts, tad tā ir zīme, ka šī runa ir sekulāra,tai trūkst garīgā ticīgā pamata un tā aizkar Baznīcas cieņu. Baznīcā viss dibināms uz Svētajiem rakstiem. Šeit jārunā par dievišķo un tikai par tādām cilvēcīgām lietām, kas ir svarīgas no mūžības viedokļa, nevis par šādām tādām "aktualitātēm," kas nāk un iet, un pazūd vējā. Tamdēļ visas mirkļa raizes, dienas jautājumi, zūdīšanās te ir blakus lieta. Tstais, svarīgais ir Dievs un cilvēks, grēks un pestīšana, grimšana un augšāmcelšanās, nāve un mūžīgā dzīvība.

Tas tomēr nenozīmē to,ka Baznīcai būtu jāstāv tālu no reālās dzīves. Baznīcā cilvēkam ir jādzird patiesība, ir mūžīgā, ir laicīgā. Viņam jādzird patiesība, ir par Dievu, ir par sevi pašu, ir par pasauli. Viņam jādzird patiesība, ir par to gaismu, kas nāca pasaulē, ir par to tumsību, kas šo gaismu nepieņēma (Jāņa 1,5). Viņam ir arī jādzird konkrēti paskaidrojumi, kur šī tumsība meklējama tagad, viņa pašā dzīvē, pašā personīgā tuvumā. Komūnisms, kā jau minēju, ir teoloģiska problēma un tik svarīga, ka Baznīca nedrīkst tai paiet garām par to nerunājusi! Mācītāju pienākums ir atvērt acis kristīgajiem cilvēkiem, lai viņi pārdomātu un saprastu, kādas garīgas un laicīgas briesmas viņiem draud no Antikrista varas taisni tai veidā kā tas zināmā vēstures brīdī parādas un uzglūn pasaulei. Mūsu rīcībā ir daudzi fakti un atzinumi, par ko šejieniešiem vēl maza jēga. Mūsu kristīgais pienākums (par nacionālo nerunāsim) ir darīt tos zināmus, lai ļaudis nedzīvo neziņā vai maldos. Protams, ka Baznīca nedrīkst kūdīt uz kaŗu, bet to tā, laikam, nekad nav darījusi. Kristīgās baznīcas pienākums ir morāliski sagatavot ļaudis tam gadījumam, ja kaŗa briesmas un grūtības nāktu bez mūsu gribas. Lai viņiem būtu tad stipra ticība uz Mūžīgo, atbildības apziņa un kristīga pacietība bēdās. Kristīgā mīlestība liek mums rūpēties, lai stipras taptu Savienotās Valstis, vai citas valstis, kas mūsu tautiešus viesmīlīgi uzņēmušas, lai prastu atgaiņāt uzbrucēju sev un pārējai cilvēcei. Mums arī patiesīgi jāapraksta tas ienaidnieks, kas pasaulei sagādājis daudz posta. Ja Dievs tā būs lēmis, tad būs jācīnas arī trešajā pasaules kaŗā. Ja tautas sapratīs, par ko cīnās, tad tās cīnīsies ar citādu varonību. Tad tās nesacelsies pret valdībām, kas nav zemojušās bezdievju priekšā, diedelēdamas "mieru par katru cenu." Tad dumpi, streikus kaŗa laikā un sabotāžu ļaudis vairs neuzskatīs par goda lietu, ne arī par vienaldzīgu lietu, bet sauks tos par nodevību un kaunu, kādi tie patiesībā arī ir. Tad cilvēks ziedos savu savtīgo individuālismu kopējai lietai.

Šīs polītiskās cīņas praktiskais smagums būtu jānes laicīgajām organizācijām, jo Baznīcai ir arī citi plašāki, augstāki uzdevumi, un

Prof. B. Dzenis - Bēgle

nodoties vienā virzienā pārāk kaislīgi, tai draudētu garīgas briesmas (proti, izvērsties par ko līdzīgu politiskai iestādei). Šai idejiskai cīņai vajadzēja sen jau sākties, jo tā ir darāma miera laikā, tā ir ļoti grūta, prasa ļoti daudz laika, pacietības, degsmes, arī prasmes. Visi runā un uzsvēr, ka kara gadījumā visi mūsu zēni brīvprātīgi iestātos Savienoto Valstu vai citās sabiedroto armijās mūsu dzimtenes atbrīvošanai. Protāms, viņi to darītu, bet, apdomāsim, cik liels ir viņu skaits un kāda tam varētu būt militāra nozīme arī pie vislielākās varonības! Latviešu tautas kopa var izdarīt nesalīdzināmi lielāku militāru pakalpojumu, strādājot idejisku darbu miera laikā, sagatavojot tautu morāliski. Pie labas gribas, es ceru, mēs varētu pat paralizēt piekto kolonnu, atņemot tai labākos dalībniekus, it sevišķi jaunatni. Vai tas nenotiktu, ja katrs latviešu students censtos uzmeklēt komūnistu šūniņas dalībniekus savā augstskolā un ar visu sirdi censtos vest šos apstulbušos zēnus un meitas pie prāta? Ja to pašu darītu latviešu strādnieks fabrikā, būvvietā, celļa darbos, (mēs tačū esam intellektuāli pārāki) ierēdnis savā kantorī u.t.t.? Ja mēs to spraustu kā mērķi, strādātu ko vien var, zinādami, ka cietēja dzimtene to gaida no mums? Šādai idejiskai cīņai ir vajadzīgas trīs lietas: 1. īsts ideālisms, īsta dzimtenes mīlestība un griba tai ziedot, 2. laba darba noorganizēšana un 3. laba teorētiska apmācība.

Pie trešā punkta vissvarīgākais būtu kāda pamatīga, plaša objektīvi un zinātniski sastādīta rokas grāmata. Tur vajadzētu būt aprakstiem par komūnistu mērķiem, vēsturi. Tur vajadzētu būt paskaidrojumiem par komūnistu attiecībām pret reliģiju, morāli. Tur vajadzētu būt ziņām par viņu paņēmieniem praksē, par strādnieku stāvokli Padomju valstīs. Tur vajadzētu īsumā ievietot aculiecinieku stāstus, dokumentus. uzņēmumus. Cerēsim, ka mūsu nacionālie pārstāvji reiz atmodīsies un sāks par tādu lietu nopietni domāt.

3. Kas attiecas uz domātāja (filozofa) cīņu pret dialektisko materiālismu, tad te kristietim, it sevišķi teologam (zinātniekam) ir tiešais pienākums ņemt aktīvu dalību.

Pirmais pienākums - tas ir liels un grūts nākotnes uzdevums - ir izstrādāt kristīgo vēstures filozofiju, kas lai būtu kā pretstats pretkristīgajam marksisma vēstures iztulkojumam. Kādreiz Kristīgai Baznīcai bija sava vēstures filozofija, sava spēcīga, dziļa laikmeta un vēstures interpretācija - tas bija Augustina lielais darbs (De Civitate Dei) - bet tika ielikts muzejā, un evaņģeliskā teoloģija nav centusies šo filozofiju tālāk izveidot un modernizēt. Mums patlaban vēl trūkst pašiem savas konkrētas kristīgas vēsturiskas un politiskas domas. Mēs baidāmies tagadnes vēsturiskās un politiskās problēmas izdomāt cauri no kristīgā viedokļa. Mums liekas, ka to drīkst darīt tikai politiskās partijas ar savu sekulāro, partejisko domāšanu. Mēs pielaižam divas pretējas kļūdas: vai nu mēs metamies iekšā politiskā dzīvē taisni tāpat kā "pasaules bērni," paši palikdami "politikāņi," vai arī pilnīgi atraujamies no jebkādām nopietnām domām par to un piegriežamies tikai privātām lietām, savai ģimenei. Mēs piemirstam, ka mūsu uzdevums būtu - tulkot vēsturi un politiku ar Bībeli rokā. Mēs bēgām no atbildes un bijām mēmi lepnās marksisma sistēmas priekšā. Nupat arī evaņģeliskie teologi sāk meklēt, un ja tie meklēs ar īstu nopietnību un plānu, tad, cerams, arī ko varēs atrast.

Ja mēs skatīsim dzīves notikumus Bībeles gaismā, tad mēs drīzi sapratīsim, ka komūnisms nav vis nekāds iebrucējs no svešuma: tas nav vis kā senāk huņņu vai tatāru bandas, kas uzbruka Rietumiem no ārienes (kaut arī komūnisms tagadējā veidā ir ieguvis dažu labu aziātisku vilcienu). Mēs sapratīsim, ka komūnisms ir izperinājies, izaudzis tepat rietumu pasaulē, no tā paša rietumzemju sekulārisma un materiālisma. Viņa saknes ir gan ļoti vecas - tikpat vecas cik iedzimtais grēks un cilvēka sacelšanās pret Dievu. Taču dārznieks, kas rūpīgi izaudzinājis tā augļus, ir tas pats sekulārais rietumu cilvēks, kas ar savu prātu bēg no Dieva un grib atmest visu, kas svēts. Komūnisms ir teorētiskā materiālisma bērns. Komūnisms ir praktiskā materiālisma-kapitālisma bērns, ārlaulības bērns, ko tēvs kaunas atzīt par savu.

Mums, latviešiem, ir jācīnās par apgarotāku domāšanas veidu. Mums jātiek vaļā no materiālisma, kas mūsos dziļi iezīdies gan teorētiski, gan praktiski. Te vēl ir jākļūst atklātam un jārunā par kādu īpašu materiālisma lāstu, kas mūs spiedis ir jau dzimtenē un sevišķi redzamā veidā izpaudies arī emigrācijas gados. Kaut kas mūsu vidū ir briesmīgi ārdījis mūsu Dieva namu - Baznīcu. Un visa vaina, laikam, gan būs tas pats vecais materiālisms, varbūt arī slimīga godkāre. Arī mums, mācītājiem, ir jāatgriežas, jānožēlo, jāatjaunojas, jāaug. Citādi mēs grimsim - neglābjami!

4. Īstā radikālā cīņa pret komūnismu ir reliģiskā. Tā rīkojas ar daudz smalkākiem ieročiem. Neapgarots skats pat nemaz nevar izprast šīs cīņas nozīmi, bet tikai apgarotais skats zina, ka vienīgi tā var nest galīgu uzvaru. Katrs sapratīs un novērtēs, piem., cīņu ar tankiem, lidmašīnām, lielgabaliem pret komūnismu Korejā, bet ne katrs saprot, ka arī citāda darbība turpat Korejā saucama par cīņu pret komūnismu - kur Baznīcas dara kluso labdarības darbu, pieņem bāriņus, sūta pārtiku, apģērbu, sludina Kristus priecas vēsti. Nezinu, cik liela apmēra šī otrā, klusā cīņa, bet zinu skaidri, ka tās iekarojumi būs daudz paliekamāki, jo te tiek uzvarētas dvēseles un izrautas no komūnisma postīgās varas. Radikālo uzvaru cīņā pret komūnismu nesniegs vis naids, bet mīlestība.

Mēs nekā nezinām, kad nāks trešais pasaules karš - tas tiek atlikts un atlikts, un man personīgi gribas lūgt Dievu, lai šis karš pavisam nenāktu. Zinu, ka Debesu Tēvam varētu būt arī citi līdzekļi kā iekšēji sagraut komūnismu. Pasaules karš jau, pirmkārt, nozīmētu drausmīgu, neredzētu postu. Otrkārt - mēs nekā vēl nevaram praviešot, kura puse uzvarētu, jo pretkomūnistiskā puse vēl ir morālā ziņā ļoti vāji sagatavota. Bez tam karš, ja arī tas beidzies ar uzvaru, rada, veido īpašu cilvēku šķiru, kas ir pieradusi postīt, iznīcināt, pārkāpt visus likumus, nejust nekādu cieņu ne saudzību pret otru cilvēku, tāpēc nepiesauksim pagānisko "karа dievu"! Bet ja nu karš pats nāk kā rūgta nepieciešamība, tad lai mēs sagatavotu sevi un citus šai varbūtībai, lai mācāmies paciest, izturēt un arvienu ticēt un paļauties Mūžības Kungam. Mācīsimies to jau tagad miera laikā! Mācīsimies labāk, sirsnīgāk!

Mēs nezinām Mūžības Kunga gribu. Varbūt Viņš tiešu karu novērš, varbūt atbrīvo pasauli no komūnisma posta Padomju Krievijas revolūcijas ceļā vai citādi. Tomēr katrā ziņā vēl kādu laiku, varbūt pat ļoti ilgi vilksies "aukstais karš", bruņošanās, pieaugs milzīgā piepūle, radīsies varbūt lieli trūkumi, grūtības. Kas tad? Tādā gadījumā ar laiku uzvarēs tā puse, kas izrādīsies morāliski stiprāka: kam būs vairāk idejiskas apgarotības, pienākuma apziņas, disciplīnas, izturības. Var teikt arī - tā puse, kur būs lielāka taisnība, labāka sociāla kārtība, lielākas garīgas vērtības, kas apgaro. Te nu mēs jūtam, ka Baznīcai ir sakāms izšķirīgs vārds laikmetu mijkrēslī - Baznīcai ir jāaudzina un jāapmāca Kristus karavīrs ir lielumā ir mazumā. Te mums atkārtoti ir jāpasvītro vecais atzinums, ko pasaules bērni nespēj saprast: mēs vislabāk cīnamies pret marksistisko komūnismu, ja paši nopietnāk mācāmies bīties un mīlēt Dievu, vairāk uzklausīt Viņu. Mēs vissekmīgāk cīnīsimies pret komūnismu, mācīdamies sirsnīgāki mīlēt savu tuvāku, izskauzdami naidu ar mīlestību, padarīdami to par kauna lietu. Mēs cīnamies pret to vissekmīgāki, ja ceļam Baznīcu, atgriežamies paši un atgriežam citus pie Dieva, saslēdzamies stiprās, mīlestībā un pazemībā vienotās draudzēs, kuras neviens nevar saārdīt. Šie trīs veidi ir pats īstais pamats cīņai - garīgs cilvēks saprot, ka tie ar laiku padara daudz varenākus darbus neķā, piemēram, politiska propoganda vai militāra akcija. Protams, tad katram kristietim jātop par īstu evaņģelija sludinātāju, un mācītājs nedrīkst apmierināties tikai ar oficiālo kanceles runu, bet viņam "jāuzstājas laikā un nelaikā" (2. Tim. 4,2), jāiet pie cilvēkiem arī privāti.

Mums ir jābūt pilnīgi skaidram, ka vispareizāk un visradikālāk mēs cīnamies pret komūnismu ar to, ka stiprinām, ceļam Kristīgo Baznīcu ar visiem spēkiem, ar visu sirdi un dvēseli, aizmirzdami citas blakus lietas. Darīdami tikai šo darbu vien, mēs nāksim pie uzvaras par komūnismu, pat ja mēs šo ienaidnieku būtu piemirsuši un neņemtu komūnisma vārdu ne mutē. (Tas ir tāpat kā karā, ar "netiešo tēmēšanu" mēs varam kādu objektu sagraut, tā nemaz neredzēdami, bet tikai paklausīdami komandiera zīmēm un norādījumiem. Mūsu komandieris lai būtu Kristus!). Ja mēs izmetīsim no sirds skaudību, ļaunprātību, naidu un citas "komūnistiskas" īpašības (1. Pēt. 2, 1-2), tad mēs celsim stipras latviešu draudzes un tie būs vareni cietokšņi šai garīgajā cīņā.

Šāda garīga cīņa mūs iekšēji pārveidos, izaudzinās un darīs svētus. Liekas, ka cīņai ar komūnismu visai Kristīgai Baznīcai būs jāatdzimst no jauna, vēlreiz jāpārdzīvo Vasaras svētki - citādi neticu, vai uzvara nāks. Ja tas notiktu, ja Kristīgā Baznīca atdzimtu, tad komūnisms būtu no lāsta rūgtuma pārvērties par svētību. Varbūt komūnisms ir Dieva rīkste, ar ko Viņš grib šaust savus ļaudis, lai tos šķīstītu, atjaunotu, atgrieztu un lai no oficiālas ārišķīgās baznīcas atkal veidotu jaunu īstu dzīvu šķīstu Tā Kunga Līgavu.

PRĀV. K. A. BIRZNIEKS

MŪSU TICĪBA

K. Kundziņš Mūsu ticība. Pasaule un cilvēka dzīve kristīgā skatījumā Sējējs 1954. 171 lpp.

NAV šaubu, ka vajadzība pēc šādas grāmatas jau sen bija jūtama. Mūsu draudzes locekļiem gan pieejami celsmes raksti, bet mazāk pārdomu raksti, sakarā ar reliģijas un kristietības jautājumiem. Netrūkst arī mūsu tautā ļaužu, kas iekšēji stāv tālāk baznīcai, bet kas vēlētos tomēr iepazīties ar kristīgajām pamatmācībām, saskaņā ar modernās reliģiju zinātnes atzinumiem. Še nu ir šāda grāmata, kuŗas autors ir viena no spilgtākajām latviešu gara dzīves personībām, pie tam ievērojams zinātnieks teoloģijas laukā un pazīstams paidagogs. Ka viņš šo nepieciešamo grāmatu sarakstījis, tajā ielikdams savas bagātās zināšanas un tai līdz dodams savas personības autoritāti, par to varam sacīt dziļu pateicību.

Bet mēs vēlēsimies, lai dažos vārdos mums pavērtu grāmatas saturu. Kas gan tajā rakstīts un par ko īsti? Profesors grāmatu iesāk ar norādījumu, ka mūsu laiku cilvēki kļuvuši pārāk paļāvīgi uz savu gudrību un spēku vien. Ka šī paļāvība bijusi maldīga, to pierāda pēdējās lielās katastrofas, kas mums liek atjēgties un pievērsties tiem spēka avotiem, "kas plūst no Dieva daudzveidīgās atklāsmes" (9.lpp.). Dieva atzīšana iespējama jau cilvēka skaidrajam prātam. Bez šīs atziņas vai gluži neiespējami izprast dzīvi, dabu un pasauli. Uz sapratīgo Dieva atzīšanu vedina daba, cilvēka ilgas pēc pilnības un vēstures fakti par kultūras sasniegumiem, kas lielā mērā saistīti ar ticību dievišķai varai. Bet prātam vien gandrīz nepieejama pārjutekliskā pasaule. Tā atklājas reliģijās (primitīvas un atklāsmes). Kristietībā notikusi Dieva atklāsme līdz tam nebijušā veidā. Tur mums dāvināta arī jauna, pilnīgāka Dieva būtības izpratne. "Dievs ir svēta mīlestība, kas pievēršas pat grēcīgam cilvēkam, lai to glābtu, un kam vismazākais cilvēka bērns nav mazāk dārgs, bet pat dārgāks par pašapmierinātiem šīs pasaules varenajiem" (18.lpp.).

Bet vai modernās dabaszinātnes nav pierādījušas, ka nav transcendentas pasaules? Neviena zinātnes nozare nevar noliegt šīs pasaules esamību. Zinātne nevar pateikt visa esošā izcelšanās cēloni, pie tam pašas zinātnes norāda uz "pārpasauli" (mūsu zinātnisko atziņu relativitāte, modernās parapsīholoģijas konstatējumi). Mums zudis rožainais, optimistiskais uzskats par cilvēku (noziegumu un pašnāvību vairošanās, baudkāre un netiklība, kaŗi ar savām šausmām, tirranijas). Bet nevaram pievienoties arī pesimistiskajam uzskatam, kāds pastāvēja viduslaikos un dažos jaunlaiku domātāju uzskatos. Jēzus Kristus uzskats (citētas evaņģeliju vietas) ir, ka cilvēkā apvienots ļaunais ar labo. Sakarā ar to cilvēkā nav viengabalainības un viņš saucams par traģisku būtni. Šīs būtnes ciešanas ir viens no iemesliem, kādēļ cilvēku dzīve nav iespējama bez reliģijas. Kristīgā ticība ciešanas saskata ieaustas Dieva pestīšanas plānā, lai tās kalpotu jaunas vērtīgākas dzīves radīšanai. Aiz nepelnītām ciešanām stāv kāda ļauna pretvara, bet arī tās dabūs savu izlīdzinājumu. Drausmīgākās ciešanas izraisa cilvēka grēks, cilvēka "atraisīšanās no Dieva un līdz ar to no visām dievišķām normām" (47.lpp.). Bet arī šīm ciešanām Dievs "vēl var piešķirt jēgu, proti, pielīdzināt tās Cilvēka dēla nāves upurim" (48.lpp.).

Kristīgā pasaules uzskata centrā stāv Kristus. Mūsu zināšanās par Jēzus zemes dzīvi lieli robi, bet tie ir "mazsvarīgi, salīdzinot ar vispārīgo iespaidu, ko katrs Jaunās derības lasītājs gūst par Kristus personību" (49.lpp.). Saskaroties ar to, neatvairāmi nonākam saskarē ar pašu Dievu. Jēzus Kristus pasaulē veikto darbu profesors neattēlo saskaņā ar tradicionālās teoloģijas schēmu par trīs amatiem - pravieša, priestera un ķēniņa. Šie priekšstati modernajam cilvēkam esot palikuši pasveši. Par Jēzus ētiku runājot, Jēzus tiek apzīmēts par cilvēces ceļvedi (Jēzus sirdsprāta ētika, kas sakņojas dievišķā sfairā, ar Dieva un tuvākmīlestības prasībām). Kristus ir vairāk nekā jauna cēla mācība. Viņa pestīšanas spēks parādās dziedināšanā, bet vēl vairāk viņa upurnāvē, kuŗas iedarbība sniedzas uz paaudžu paaudzēm (Kristus - grēku izpircējs). Bet nav jādomā, ka Jēzus būtu vēstures persona, kas ar savu traģisko nāvi noslēgusi sava mūža darbu. Viņa eksistence "pēc viņa laicīgās nāves iegājusi pārlaicīgā sfairā" (68.lpp.). Jēzus augšāmcelšanās faktam ir vēsturisks pamats, ko nenoliedz arī kritiskā zinātne. Kādā veidā iedomāties Kristus augšāmcelšanos ir sekundāras dabas jautājums, smaguma punkts ir ticības sfairā. "Šeit mēs stāvam pie viena no galvenajiem kristiānisma spēka un atziņas avotiem" (70.lpp.). Jēzus "zemes dzīve ir tikai bijusi priekšspēle viņa pārlaicīgajai eksistencei, tam spēkam un tai godībai, ko Dievs viņam dāvinājis, to augšāmceldams no mirušiem" (70.lpp.).

Šī ticība saistās ar cilvēka garīgo atmodu (atjaunotais cilvēks), kas iezīmējas ar iekšēju nemieru, saskarsmi ar Dievu un viņa atklāsmi, ar dvēseles atvēršanos Dieva iedarbībai un ar dziņu paust Dieva slavu. Atmodai pievienojas sevis veidošana un cīņa ar rakstura kļūdām (apkārtnes iespaids, kārdinājumi pēc izdarītā pārkāpuma). Atjaunotais cilvēks kā sabiedrības loceklis (sociālā ētika) neizgaist masā, kā to saprot materiālistiskā pieeja. Viņš nav uzskatāms tikai kā darba spēks, "robots", kā to uztver modernās pasaules technika un lielrūpniecība. Kristīgai ticībai arī vismazākais cilvēka bērns ir būtne, kas ir "bezgala dārga Debestēvam un viņa sūtītam Dvēseļu draugam" (86.lpp.). Autors šķiro sengrieķu "erosu" no kristīgo "agāpes", kas abas iegūst vajadzīgo apvienojumu kristīgā ticībā. Cilvēka kopība nav tikai biofiziska rakstura, jo cilvēki nav dzīvnieki. Cilvēku kopība ir kas vairāk, tādēļ visi tās veidi "jācaurauž un jāapskaidro ar cilvēciskām un dievišķām gara un sadzīves vērtībām" (93.lpp.). Tas vispirms sakāms par laulību, kas raksturojama kā neatceļams Dieva Radītāja iestādījums, ko autors gribētu saukt par sakramentu. Laulībai ir bioloģisks uzdevums, tai arī izcila nozīme vērtīgas un laimīgas dzīves veidošanā. Vērojot tagadējo laulību postu, tā novēršanai tikai vienas zāles: "laulības un ģimenes ētikas reģenerācija, atkal godā ceļot vecos, labos kristīgos tikumus" (97.lpp.). Ģimene ir visu humāno tikumu šūpulis, tur slēpjas viņas audzinātājs spēks. Mūsu laika sadzīves posts ir iedragātas, irstošas un sairušas ģimenes. Tautas pastāvēšana nešķirojami saistīta ar ģimenes fiziskās un morālās veselības saglabāšanu. Tādēļ "kristīgā ticība un evaņģeliskā baznīca ar visu savu autoritāti ie-

stājas par ģimes svētumu un tās labajiem tikumiem'' (104.lpp.).

Baznīca nav tikai reliģiska biedrība, bet tās saturā ir pārlaicīgais, ar ko tā atšķiras no visām citām organizācijām. Kaut baznīcai arī savi trūkumi un tā piedzīvo vajāšanas, bet viņa nav iznīcināma un dievišķie atjaunotāji spēki viņā nezūd. Baznīcā notikusi sadalīšanās konfesijās (statistika) ar zināmām ļaunām sekām, bet notiek arī to tuvināšanās (oikumēniskā kustība). Ir tiesības pastāvēt nacionālām un lokalām baznīcām, kur nacionālais tām piešķir īpato nokrāsu, kas tās dara tautas dvēselei tuvas un mīļas. Katras baznīcas fundamentālā daļa ir viņas dievkalpojums. Iebildumi pret piedalīšanos dievkalpojumā un sv. vakarēdienā noraidāmi. ''Sv. vakarēdiena akts neizceļ nebūt kādu specifisku, no pārējās kristīgās mācības atšķirīgu mācību, kā tas varētu likties, vērojot vēlākās baznīcas un teologu neauglīgos strīdus par šo priekšmetu, bet visai uzskatāmi, gandrīz bez vārdiem saprotamā veidā, attēlo ap Kristus upurnāvi pulcinātās draudzes ticību un viņas garīgās dzīves galvenos elementus. Tur tiešām izmanāma Kristus reālā prezence...'' (139.lpp.). Visai kristīgai pasaulei kopīgais pretinieks (ateistiskais materiālisms un komūnisms) sācis tuvināt pat katoļu baznīcu protestantiskajai, bet tai paliek savs īpatais raksturs. Starp baznīcu un laicīgo varu pastāv būtiskas pretešķības. ''Kristus baznīcai paliek savs uzvisiem laikiem nospraustais mērķis un uzdevums, ko tai nekāda laicīga vara nevar ne atņemt, ne liegt'' (149.lpp.). Dieva valstība nav labklājības un sociālas taisnības stāvoklis cilvēku starpā, bet tā virs zemes sastopama apslēptā veidā, kā paša Dieva un Viņa mīlestības klātiene zemes dzīves tumsā un nabadzībā'' (157.lpp.). Grāmatu noslēdz nodaļa par ''pēdējām lietām'' (kristīgā eschatoloģija), kur mūsdienu kristietis var atrast ''pēdējo lietu'' izpratni, kas apmierina arī viņa domāšanu (minētas četras atziņas).

Autors operē ar lielām zināšanām. Vēsturiskajai vielai pievienojas plaša sv. rakstu viela, kuŗu profesors liek visu savu reliģisko un ētisko atziņu pamatā, tā piešķirdams saviem spriedumiem uzticamību un grāmatā sniegtās atziņas bagātīgi illustrēdams autobiografiskiem, dziesmu grāmatas, vēstures un literātūras piemēriem.

Grāmatā ''Mūsu ticība'' profesors Kundziņš vēlējies apskatīt

J. Rozentāls - Laidiet bērniņus pie manis

kristīgā pasaules un dzīves uzskata galvenās problēmas. Varbūt būtu bijis pareizāk vispirms runāt ne par kristīgā pasaules un dzīves uzskata problēmām, bet par kristīgās ticības mācības saturu, no kuŗa izaug kā kristīgais pasaules, tā dzīves uzskats. Visumā mūsu ticības mācības galvenie elementi un atziņas arī sniegtas. Taču daži robi konstatējami. Profesors runā par Dievu, par Jēzu Kristu, bet ne par Sv. Garu. Varētu likties, ka autors pavisam svītrojis trešo ticības locekli, kas taču pieder pie kristīgās mācības pamatsatura. Gluži tā nav, jo profesors runā ir par kristīgo draudzi, ir par augšāmcelšanos un mūžīgo dzīvošanu, kas ietilpst trešajā ticības loceklī. Arī Sv. Gars pieminēts kādās trīs vietās (110/111., 124,150.lpp.), bet jautājums par Sv. Garu pašu nav apcerēts. H. Stefans savā dogmatikā (Glaubenslehre von D. Horst Stephan) norāda, ka mācība par Sv. Garu dažkārt palikusi novārtā, bet ka būtu laiks tai pievērst no jauna vajadzīgo uzmanību. Profesors min divus luteriskās baznīcas sakramentus - sv. vakarēdienu un kristību. Pirmā apcerēšanai veltītas trīs lapas puses,

kristībai ne teikuma. Arī lūgšana tikai pieminēta. Minētas dažas iekšmisijas personības, bet par iekšmisiju (un ārmisiju) pašu runāts nav. Tie ir nedaudzie grāmatas trūkumi, kas tomēr grāmatas vērtību nemazina. Kā jau sacīts, mums netrūkst kristīgas celsmes rakstu, bet atskaitot nelaika mācītāja Birģeļa dzimtenē publicēto konfirmandu mācības grāmatu, līdz šim laikam mums trūkusi grāmata, kas apvienotu kristīgās mācības pamatelementus un tos sniegtu mūsu mātes valodā. Ka profesors Kundziņš to mums sniedzis, par to esam viņam pateicīgi. - Kādi ir paša profesora Kundziņa atzinumi kristīgās mācības jautājumos un kādā mērā to apcerēšanā izpaužas viņa personīgie ieskati, to atstāsim pētīt speciālistiem. Taču tik daudz varam droši sacīt, ka profesora pieeja ir evaņģeliski luteriska (130,144.lpp.), un viņa atziņas izteic draudzes pārliecību. Pie tam profesors savas atziņas izteic ar personīgu pārliecības spēku, ko lasītājs izmana arvien no jauna. Tādā kārtā grāmata nav tikai kristīgā pasaules un dzīves uzskata iztirzājums, bet tai pieder arī lielas pārliecības raksturs. - Tas attiecas ne tikai uz grāmatā apskatīto kristīgo mācību, bet arī uz šīs mācības nepieciešamību dzīves īstenībai. Profesors nav tāds zinātnieks vai teorētiķis, kas stāvētu tālu dzīves īstenībai un tās prasībām. Viņš nevien pazīst dzīvi pagātnē, bet arī tagadnē, viņas daudzveidībā, viņas ļaunās un gaišās puses. Viņš vēro materiālisma un komūnisma briesmas cilvēces kultūrai un gara dzīvei, viņu sāpina morālie trūkumi un to posts, tāpat arī trūkumi, kas vērojami pašas baznīcas dzīvē tagadnē un pagātnē. Bet viņš arī zina, ka vienīgi kristietība spēj še palīdzēt un viņas dzīvais spēks. Tādēļ profesors arvien rāda, ka dzīve pati noved pie prasības pēc reliģijas un tikumības normām un ka kristīgā ticība ir atbilde visiem dzīves jautājumiem un dod dzīvei piepildījumu. Profesora Kundziņa grāmata tāpēc nav tikai kristīgās ticības mācības atēlojums un iztirzājums, bet viņš to arvien saista ar dzīves īstenību, tā apstiprinādams, ka kristietība nebūt nestāv dzīves īstenībai tālu un nav lieka arī modernajos laikos un modernajam cilvēkam.

Profesors Kundziņš pieder latviešu intelliģences augstākajam slānim. Lielo mūža daļu viņš ir bijis latviešu jaunatnes audzinātājs skolā un universitātē. Viņam arvien bijušas rūpes par mūsu intelliģenci, lai tā nenogrimtu materiālismā, kas taču ir raksturīga laikmeta parādība, un neatsvešinātos no baznīcas un reliģijas. Aiz šī iemesla profesors arī šinī savā grāmatā vairākkārt pievēršas intelliģentajam cilvēkam, gan noraidīdams viņa iebildumus pret baznīcu (sk. sv. vakarēdienu un dievkalpojumu), gan arī cenzdamies ticības un dzīves problēmas skaidrot intelliģentam cilvēkam vēlamā veidā. Liekas, ka aiz šī iemesla grāmatā izkaisīti arī daudzie svešvārdi (kauzālitāte, finālitāte, nihilisms, antropocentrisks u.t.t.), bet tā kā pa lielai daļai visi svešvalodu vārdi un izteicieni tulkoti vai izteikti latviski, tad nav iemesla bažīties, ka lasītājam ar zemāku izglītību grāmata varētu būt pārāk grūti saprotama.

Profesora Kundziņa grāmata izaugusi no autora konfirmandu mācības, un ar to viņš grib pakalpot mūsu iesvētāmiem, kuŗiem patreizējos apstākļos nav pieejama pilna iesvētīšanas mācība. Ka viņa iesvētītie grāmatā atradīs jaunu vielu, īpaši to, kas stāv sakarā ar notikumiem pēdējos gados, nav šaubu. Bet, kā jau teikts, grāmata rakstīta daudz plašākai lasītāju saimei. Aiz šīs grāmatas stāv daudzie gadi, veltīti audzināšanai un darbībai baznīcas laukā. Un kaut arī apjomā tā neliela, tā ir tik bagāta un daudzpusīga, ka katrs tās lasītājs sev iegūs ko noderīgu, vērtīgu un paliekošu. Bet mūsu visu kopīgais guvums būs, ka šī grāmata pārliecinošā veidā mūs stiprinās tai atziņā, ka ne mūsu baznīca, ne kristietība nav liekas, bet ka taisni mūsu laiku dzīve sagaida, ka kristīgā ticība palīdzēs ļaunumus pārvarēt un ar tās palīdzību visi ļaunumi arī tiks pārvarēti. Līdz ar to grāmata gan tiešā, gan netiešā veidā ir aicinājums visiem un ikvienam iesaistīties kristīgā draudzē un kļūt par baznīcas apzinīgu, aktīvu locekli un līdzdarbinieku.

Mūsu uzdevums ir nevien šo grāmatu lasīt, bet arī gādāt, lai citiem tā kļūtu pieejama. Draudzēm jāgādā, lai grāmata tiktu izplatīta, nevien A S V, bet visās zemēs, kur vien latvieši atrodas.

SPIRITUS ET VERITAS

Ka profesors K. Kundziņš mūsu tautā un baznīcā ieņem visai redzamu vietu, par to varēja pārliecināties aktā, kas bija sarīkots viņa septiņdesmitās dzimšanas dienas gadījumā pagājušā aprīlī. Veltes un sveicieni plūda no visām pasaules malām, kur vien tagad latvieši dzīvo. Nesen nākusi klāt vēl viena velte svinībrakstu veidā. Tiem tituls "Spiritus et veritas" un tos apgādājusi biedrība "Auseklis". Sveicinātājos, kas subskribējuši grāmatu, saskaitīju turpat 550 parakstus, kas ir daudz vairāk kā līdzīgiem izdevumiem agrāk dzimtenē, piem. "Studia theologica". Par šo faktu varam priecāties un teikt paldies "Auseklim" par apgādnieka pūlēm.

Svinībrakstiem ar zinātnisku mērauklu - un tādi grib būt arī "Spiritus et veritas", vienmēr ir liela satura dažādība (un arī zinātniskā kvalitātē), pat ja to autori reprezentē tikai vienu zinātņu disciplīnu. Šoreiz rediģētāji griezušies nevien pie Latvijas kaimiņzemju teologiem (kas agrāk piedalījās Baltijas teologu konferencēs), bet arī pāri šīm robežām un tādēļ izdevums ir ļoti internacionāls un saturā dažāds. Divpadsmit zinātnisko rakstu autori reprezentē 9 nācijas. Ir raksti reliģijas vēsturē, mītoloģijā un filozofijas vēsturē, saprotams dominē tomēr Jaunās derības pētniecības nozare. Raksti sakārtoti autoru alfabeta kārtībā un rakstīti angļu, vācu un franču valodā. Bez zinātniskiem rakstiem archibīskaps T. Grīnbergs rakstījis ievadvārdus (latviski) un māc. A. Veinbergs sastādījis prof. K. Kundziņa bibliografiju.

Grāmata ir rakstīta teologiem, tādēļ to pilnībā varēs izmantot tikai šaurākas lasītāju aprindas. Tādēļ arī tās recenzēšana neietilpst šī laikraksta slejās. Grāmatas ārējā apdare varēja būt labāka un šur tur atrodamas arī iespiedkļūdas.

Paceļas jautājums, vai izdevējai labāk nevajadzēja laist klajā līdzīgu grāmatu latviešu valodā ar populāru saturu. Tā tad vairāk kalpotu mūsu pašu vajadzībām, kas šobrīd stāv visu interešu priekšgalā.

E. Ķ.

MŪSU DIENĀS

BRITANIJAS UN ĀRZEMJU BĪBELES BIEDRĪBA

Šogad svin 150 gadu pastāvēšanas jubileju. Tas ir notikums, kas vairāk vai mazāk skar visu kristīgo pasauli un kuŗu atzīmēs vismaz 60 dažādas tautas, jo savā 150 gadu ilgajā darbības laikā biedrība iespiedusi un izplatījusi vairāk nekā 1,2 biljonus Bībeļu vairāk nekā 900 valodās un dialektos, tai starpā arī latviešu. Biedrības sākumi aizved Velsā, Anglijā un ir interesanti tai ziņā, ka šī milzu pasākuma ierosinātājs ir - bērns.

Velsiešu audēja Džonsa meita Marija kāroja tikt pie savas Bībeles. Iemācījusies lasīt, sešus gadus krājusi iecerētajam pirkumam naudu un basām kājām nostaigājusi 25 jūdzes, viņa tomēr piedzīvoja rūgtu vilšanos: Bībele nebija dabūjama. Bībeles velsiešu valodā bija izpārdotas,un angliski viņa neprata.

Nelielās velsiešu pilsētiņas mācītājam Tomam Čarlsam (Thomas Charles) meitenes asaras tā bija ķērušās pie sirds, ka viņš gadījumu izstāstīja arī pāris draugiem, vietējās reliģisku rakstu biedrības darbiniekiem. "Gādāsim Bībeles Velsai!" Čarlss mudināja, un draugi kļuva domīgi. 1800. gadā velsiešu Bībele gan bija pieredzējusi jaunu izdevumu, bet izdevuma 10,000 Bībeles bija izpārdotas četros mēnešos, un veseli novadi bija palikuši tukšā.

Čarlsa ierosinājums atrada dzirdīgas ausis. Bet ja Čarlss domāja tikai par Velsu, Džozefs Hjūs (Joseph Hughes) gribēja iet vēl tālāk: Ja Velsai, kāpēc ne visai karalistei; un ja karalistei, kāpēc ne visai pasaulei? Un 1804. gadā 7. martā Britanijas un ārzemju Bībeles biedrība bija nodibināta.

Protams, Britanijas un ārzemju Bībeles biedrība nav gluži jauns pasākums. Attiecīgas organizācijas Anglijā un Vācijā par Sv. rakstu apgādi bija rūpējušās jau arī agrāk, bet ar 1804. gadu darbs sāk pieņemt pavisam citus apmērus. Biedrība sūta savus pārstāvjus arī uz citām zemēm, kā Eiropā, tā Amerikā un nākošo 12 gadu laikā tiek noorganizētas 48 Bībeles biedrības, no kurām ievērojamākā pašreiz Amerikas Bībeles biedrība (dib. 1808. resp. 1816. gadā Filadelfijā), kas apmierina vairāk kā pusi no visas pasaules pieprasījuma.

5. maijā Londonā notiks divi milzu sanāksmes, no rīta - Vestminsteras centrālajā hallē, vakarā - Alberta hallē (Royal Albert Hall). Sagaida delegātus no Bībeles biedrībām visā pasaulē.

Šo jubilejas gadu ar pateicību varam pieminēt arī mēs latvieši. Tieši šogad beidzot kļūst pieejams Jaunās derības jaunais izdevums ar psalmiem, pēc kuŗa jau sen bija vajadzība, un ir zināmas izredzes, ka pēc kādiem gadiem tiksim arī pie jauna Vecās derības revidēta izdevuma. Līdzšinējā Vecās derības valoda ir gaužam novecojusies. Bet tā vēl nav tā lielākā nelaime. Ļaunākais ir tas, ka tā iespiesta mūsu jaunākajai paaudzei nesaprotamajā gotu rakstībā.

150 gadu laikā ir paveikts milzīgs darbs, bet joprojām ir simtiem miljonu cilvēku, kuŗiem arī mūsu laikos neklājas labāk kā pieminētajai audēja Džonsa meitai. 1953. gadā gan tika izplatīti 20 miljoni Bībeļu, bet ja ievēro apstākli, ka tai pašā laikā pasaules iedzīvotāju skaita pieaugums ir 25 miljoni, tad jāsaka, ka 1953. gadā izplatītas Bībeles tikko spējušas aizvietot nolietotās. Tāpēc šogad Bībeles biedrības lolo divas cerības: pirmkārt - izplatīt vismaz 25 miljonus Bībeļu, lai 1960. gadā izplatīto Bībeļu skaits sasniegtu 50 miljonus; otrkārt - panākt lielāko demonstrāciju cilvēces vēsturē, aicinot parakstīties īpašā Pasaules labās gribas grāmatā visus, kas vēlās, lai Sv. raksti būtu pieietami visiem - arī tādiem,kā Marijai Džonsai, kam piedāvātā Bībele angļu valodā bija mazs mierinājums. Viņa prata lasīt tikai savā velsiešu valodā.

PADOMJU SAVIENĪBA

Krievu jaunatnei Maskavā nesen atkal tika atgādināts, ka reliģijas un baznīcas jautājumos indiferencei nav vietas. Antireliģiskā propoganda komūnistiskajā jaunatnē esot bīstami atslābusi, dažās vietās pat pilnīgi izbeigusies. Komūnistiskās jaunatnes vadītāji baznīcas ietekmi bērnos un jaunatnē novērtējot pārāk zemu. Rezultātā ievērojams skaits Padomju Savienības jauniešu šai ietekmei jau pakļāvušies. Ateisma propoganda jāpastiprinot, lai komūnistiskā jaunatne iepazītos ar "patiesību".

VĀCIJAS AUSTRUMZONA

Vācijas baznīcas vajāšanas austrumu zonā, kas pagājušā gada pavasarī sasniedza savu kulmināciju, bet vasarā pēkšņi atslāba, kopš šā gada 1. janvāŗa atkal pieņēmušās. Skolniekiem baznīcas sanāksmes apmeklēt aizliegts. Mācītājus un dievkalpojumus valdība pastāvīgi uzmana. Dabūt atļauju baznīcas sanāksmju apmeklēšanai kļuvis grūtāk. Taču gadskārtējās baznīcas dienas, pēc vairāk nekā divu mēnešu ilgām sarunām ar austrumzonas valdību, beidzot atļautas. Piecu dienu ilgā sanāksme notiks jūlijā, un Leipcigā sagaida arī ap 10000 rietumvācus.

Vilšanās sakarā ar Berlīnes konferences izjukšanu masveida bēgšanu gan nav izsaukusi, taču politisko bēgļu skaits pēc konferences divkāršojies. Pārpildītajā Marijas baznīcā Berlīnes austrumu sektorā bīskaps Dibeliuss sacījis: "Dievs mūsu lūgšanas nav paklausījis... Ko Vācijas kristiešiem darīt? ... Lūgšanas, kas nav paklausītas, dažreiz ir kļuvušas par spēka avotu tiem, kas pie ticības palikuši. Mūsu Dievs zina, ko Viņš dara, arī tad, ja Viņš savu bērnu kliegšanu atbild ar nē. Viņš nenovēršas no mums. Ja Viņš mūs no trūkuma un grūtību skolas nevēlas atlaist, Viņš mūs varbūt grib audzināt lielākai nākotnei. Mums Viņam jātic."

SOMIJA

Īpatnējais, lai neteiktu izmisīgais Somijas politiskais stāvoklis nav palicis bez sekām arī baznīcas dzīvē. Nesen publicētā Somijas baznīcas pēdējo piecu gadu statistikas analize rāda, ka laikā no 1947. līdz 1951. gadam Somijas baznīcā uzņemti tikai 8.590 pieaugušie, tai pašā laikā no baznīcas izstājušies 56.252. 11.455 somu luterāņu baznīcu atstājuši reliģisku iemeslu dēļ, galvenā kārtā sakarā ar intensīvo pentekostiešu sektes aģitāciju. Pentekostiešu (no gr. pentekoste, sc. hemera - piecdesmitā diena - - pēc Lieldienām, Vasar-

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

svētki) jeb t.s. Vasarsvētku draudze, kā zināms, uzsver Sv. Gara iedarbību cilvēkā, nereti nonākot pārspīlētā jūtu savilņojumā, kas izpaužas kliegšanā, plaukšķināšanā, konvulsijās, transā, glosolalijā ("runāšana mēlēs", sal. l. Pāv. vēst. korint.) u.t.t. Bez tam tiek prasīta "gara kristība" un sirsnīgi ticēts, ka pasaules gals ir tuvu: Kristus nāks, atalgos taisnos, sodīs grēciniekus un nodibinās tūkstošgadu miera valsti zemes virsū.

Taču daudz vairāk ir to, kuŗus luteriskajai baznīcai atrāvusi vispārējā reliģiskā indiference un it sevišķi t.s. brīvdomātāju savienības (slēpta komūnistu organizācija) ateistiskā un baznīcai naidīgā propoganda. Tādu, kas apzināti vai neapzināti pakļāvušies tās ietekmei leš ap 40.000. Oficiālais aiziešanas iemesls - "augstie baznīcas nodokļi," protams, ir tikai ieganstš, jo nabadzīgie no nodokļa atsvabināti un arī pārējiem, no ienākumiem, kas aplikti nodokļiem, tiek prasīts tikai 1%.

Ja nu tomēr 1950. gada beigās 95,16% no Somijas iedzīvotājiem skaitījušies Somijas luteriskās baznīcas locekļi, tad tas par nopietnu Somijas luteriskās baznīcas apdraudējumu, šķiet, vēl nemudina runāt, bet katrā ziņā dod zināmu ieskatu par to, kā reliģiskā dzīve veidojas tur, kur Padomju varai pilnīga noteikšana.

VAI KATOLISMA NORIETS EIROPĀ?

Par katolisma apdraudējumu Francijā un Italijā jau rakstīts. Tagad, un pie tam pašās katoļu baznīcas aprindās, dzirdamas balsis, ka katoļu baznīcas ietekme jūtami mazinājusies arī Spānijā un Portugalē.

Katolismu Spānijā balsta ir tradicija, ir Franko režīms, taču spāņu strādnieku vairums, kā pati spāņu valsts baznīcas prese spiesta konstatēt, esot reliģiski indiferenti un no baznīcas atsvešinājušies. Strādniekiem liekoties, ka baznīcai un priesteŗiem vairāk rūpot naudīgie kā trūcīgie, vēl ļaunāk - baznīca bagātos vairāk protežējot kā nabadzīgos. Ja valdība nesen paaugstinājusi algas, tad, pēc strādnieku domām, tas mazāk liecinot par gandarījumu sociālai taisnībai, kā par bailēm no komūnisma. Spāņu strādnieks raksturots apmēram šā: marksisma inficēts un saimniecisko grūtību nospiests, kontaktu ar baznīcu nav zaudējis, taču par baznīcu un valsti maz interesējas, jo ne viena, ne otra, šķiet, viņa smagākās problēmas nespēj atrisināt.

Tai pašā laikā katoļu prese Portugalē atgādina, ka nabadzīgo laukstrādnieku skaits pieaugot arvien vairāk un mudina valdību un privātas personas tiem palīdzēt. "Bagātie kļūst bagātāki, nabadzīgie kļūst nabadzīgāki," rakstīts publicētajā bīskapa gana vēstulē, "gads pēc gada ir pagājis, krize sekojusi krizei, viena pagrimusi paaudze nomainījusi otru, un kamēr dzīvojām cerībā, ka labākas dienas nāks un ka tiks kaut kas darīts, lai drausmīgos apstākļus izbeigtu, ļaunums pieņemas, slimība izplatas un nabadzības upuru skaits aug."

PUBLISHED BY NATIONAL LUTHERAN COUNCIL 327 So.LA SALLE STR. CHICAGO 4,ILLINOIS
For spiritual care of Latvians of Lutheran faith recently resettled in the United States. For information write to the above address. Attention. Latvian Paper.